Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31968

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i (T?DÖKMO), 2021 y?l?nda Onur Dölek ve M. Ali Ar?c? taraf?ndan geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, Türkçeyi yabanc? veya ikinci dil olarak ö?renen bireylerin, dilin konu?ma becerilerine yönelik sahip olduklar? **motivasyon** düzeylerini ve bu motivasyonu olu?turan temel alt faktörleri belirlemek amac?yla haz?rlanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas? sonucunda, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir. T?DÖKMO, özellikle dil e?itimi alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, ö?rencilerin konu?ma isteklili?ini ve zorluklarla ba?a ç?kma e?ilimlerini nicel olarak de?erlendirme imkan? sunmaktad?r. Ölçe?in psikometrik özellikleri, dil ö?renme motivasyonu çal??malar?nda güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

?kinci Dil Ö?renimi, Türkçe, Motivasyon, Konu?ma Becerisi, **Dil Ö?renme Motivasyonu**, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, **Geçerlik ve Güvenirlik**.

Yazarlar

Onur DÖLEK, M. Ali ARICI

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Türkçeyi ikinci dil olarak ö?renen bireylerin konu?ma edimine yönelik tutum ve istekliliklerini ölçmektir. Dil ö?renme sürecinde, özellikle konu?ma gibi aktif becerilerde **motivasyon** seviyesi ba?ar?y? do?rudan etkileyen en önemli faktörlerden biridir. T?DÖKMO, ö?rencilerin konu?ma becerilerini geli?tirmeye ne ölçüde istekli olduklar?n?, bu süreçte kar??la?t?klar? zorluklara kar?? ne kadar direnç gösterdiklerini ve konu?man?n kendilerine sa?layaca?? faydalara yönelik inançlar?n? belirlemeyi amaçlar.

Ölçek, elde etti?i verilerle dil program? geli?tiricilerine ve ö?retmenlere, ö?rencilerin konu?ma motivasyonunu art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirmeleri için somut bir temel sa?lamaktad?r. Bu sayede, ö?rencilerin ileti?imsel yeterliliklerini geli?tirmeleri desteklenebilir.

Yap?

Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i, ikinci dil edinimi ba?lam?nda **konu?ma motivasyonu** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle dil ö?reniminde

ARABPSYCHOLOGY.COM

çaba gösterme, azim ve hedef yönelimi gibi bile?enleri içerir. Ölçek, konu?ma motivasyonunu tek boyutlu bir olgu yerine, farkl? psikolojik ve sosyal etkenlerin birle?imi olarak ele alan çok boyutlu bir yap?ya sahiptir.

Yap?lan faktör analizleri sonucunda, konu?ma motivasyonu yap?s?n?n üç farkl? alt boyutta kümelendi?i belirlenmi?tir. Bu alt boyutlar, ö?rencilerin konu?ma eylemine yönelik alg?lar?n?, konu?man?n faydalar?na olan inançlar?n? ve konu?ma prati?ine olan içsel/d??sal e?ilimlerini temsil etmektedir. Bu çok boyutlu yakla??m, motivasyonun karma??k do?as?n? yakalamay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini belirlemek üzere analiz edilmi?tir. Geçerlik çal??malar?nda, ölçme arac?n?n bütünü ve belirlenen alt boyutlar? için iç tutarl?l?k katsay?lar? (Alpha) incelenmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in yüksek düzeyde yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in alt boyutlar? için hesaplanan Alpha katsay?lar? (αBoyut1=0,712; αBoyut2=0,726; αBoyut3=0,715) ve ölçe?in bütünü için hesaplanan katsay?n?n (αÖlçe?in Bütünü=0,798) tamam?n?n 0,70 e?i?inin üzerinde oldu?u görülmü?tür. Bu de?erler, ölçe?in maddelerinin ilgili boyutlar? temsil etme gücünün yüksek oldu?unu ve ölçümde kabul edilebilir düzeyde az hata içerdi?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Bir ölçme arac?n?n güvenilir olmas?, ayn? ko?ullar alt?nda tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar vermesi anlam?na gelmektedir. Bu ölçek için güvenirlik, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak Cronbach's Alpha katsay?s? ile test edilmi?tir.

Yap?lan analizler, ölçe?in genel güvenirlik katsay?s?n?n (α=0,798) oldukça yüksek oldu?unu göstermi?tir. Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar?n?n da 0,70'in üzerinde olmas?, her bir faktörün kendi içinde yüksek düzeyde tutarl?l??a sahip oldu?unu ve ölçek maddelerinin homojen bir yap?y? ölçtü?ünü do?rulamaktad?r. Bu sonuçlar, Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i'nin güvenilir bir psikometrik araç oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, konu?ma motivasyonu yap?s?n?n ampirik olarak test edilmesi amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Analizler, ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel psikolojik boyutlar? ortaya ç?karm??t?r. Güvenirlik ve geçerlik verilerinde belirtilen αBoyut1,

ARABPSYCHOLOGY.COM

αBoyut2 ve αBoyut3 katsay?lar?, ölçe?in **üç temel alt faktörden** olu?tu?unu i?aret etmektedir.

Bu faktörler, Türkçeyi ikinci dil olarak ö?renenlerin konu?maya yönelik motivasyon kaynaklar?n? (örne?in, ileti?imsel fayda, zorluk alg?s?, sosyal entegrasyon) ayr??t?rmaktad?r. Faktör yap?s?n?n netli?i, ölçe?in teorik olarak belirlenen motivasyon yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Language Available: Türkçe

Population Group: Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle yeti?kin dil ö?rencileri)

Population Details: Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?renen uluslararas? ö?renciler veya göçmenler.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r. Kat?l?mc?lardan, her bir ifadeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenmektedir.

Derecelendirme Detaylar?:

1 = **Hiç kat?lm?yorum**
2 = Kat?lm?yorum
3 = Orta düzeyde kat?l?yorum
4 = Kat?l?yorum
5 = **Kesinlikle kat?l?yorum**

Anahtar Kelimeler

Dil Ö?renimi, ?kinci Dil, Konu?ma Motivasyonu, Likert Ölçe?i, Psikometri, Onur Dölek, **Ö?renci Motivasyonu**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Onur DÖLEK

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Affiliation Email addresses: onur.dolek@hotmail.com

Correspondence Address: Makalede belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, **2021** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Onur Dölek ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

?leti?im Adresi: onur.dolek@hotmail.com

Kaynaklar

Dölek, O. ve Ar?c?, M. A. (2021). Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler için Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *International Journal of Language Academy, 9*(3), 190-206. http://dx.doi.org/10.29228/ijla.52178

Makalenin tam metni (PDF) ?u adresten indirilebilir: turkceyi-ikinci-dil-olarak-ogrenenler-icin-konusma-motivasyonu-olcegi-toad.pdf

Makale ba?lant?s?: ijla.net

Türkçeyi ?kinci Dil Olarak Ö?renenler ?çin Konu?ma Motivasyonu Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Türkçe yazmak yerine Türkçe konu?may? tercih ederim.
Türkçe konu?man?n zor bir i? oldu?unu dü?ünürüm.
Türkçe konu?mak ekonomik olarak bana fayda sa?lar.

ARABPSYCHOLOGY.COM